خراسان روزنامه صبح ایران
سه شنبه ۱۹ تیر ۱۳۹۷ . ۲۶ شوال ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۸۶۱

بهترین و بدترین استان ها در محیط کسب و کار

بر اساس یافته های این طرح در زمستان ۱۳۹۶، نتیجه ارزیابی تشکل های اقتصادی از ۲۸ مولفه محیط کسب و کار به تفکیک استان ها نشان می دهد استان های کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و خراسان شمالی به ترتیب دارای بدترین وضعیت محیط کسب و کار و استان های مازندران، قزوین و زنجان به ترتیب دارای بهترین وضعیت محیط کسب و کار نسبت به دیگر استان ها ارزیابی شده اند.

براساس تازه ترین گزارش اتاق ایران در حوزه بهبود کسب و کار، خراسان رضوی در رتبه ۱۴ قرار گرفت

جهش ۵ پله ای خراسان رضوی در محیط کسب و کار

بی ثباتی در قیمت ها و سیاست گذاری ها همچنان مهم ترین مشکل فضای کسب و کار در استان

واحدی
info@khorasannews.com

گزارش های فصلی پایش محیط کسب و کار ایران که براساس نظرات تشکل های اقتصادی سراسر کشور تهیه می شود و سپس برش استانی آن به عنوان ارزیابی محیط کسب و کار ارائه می گردد طرح پژوهشی است که مدتی است به جای بررسی آن در مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران انجام می شود. پایش محیط کسب و کار انجام شده توسط اتاق ایران نسبت به بررسی مرکز پژوهش های مجلس، دارای تغییراتی در مولفه ها و شاخصه های مورد بررسی بود، تا جایی که در گزارش دوم و سومی که به صورت مستقل مرجع پایش کسب و کار شد، بخشی از ارقام اصلاح شد و کارشناسان گزارش های جدیدتر را دارای واقع بینی بیشتری اعلام کردند. در آخرین بررسی کسب و کار انجام شده توسط اتاق ایران که مربوط به زمستان ۹۶ است، نسبت به همان فصل در سال ۹۵ و حتی پاییز ۹۶ اوضاع کسب و کار در مجموع کمی مساعدتر شده است. در فصل تابستان کاهش ۱۸ رتبه ای استان در شاخص های بهبود کسب و کار این نوید را در این پژوهش ایجاد کرد که تغییرات مولفه ها در سنجش واقعی تری قرار گرفته اند. با این وجود فصل زمستان در استان خراسان رضوی با بهبود نسبت به پاییز در ارزیابی منتشر شده، با ۵ پله رشد نسبت به فصل گذشته در بررسی های اتاق ایران در رتبه ۱۴ جای گرفته است. برای سنجش دقیق بهبود اوضاع کسب و کار باید منتظر پایش فصل های بعد بود تا بین شاخصه های یکسان در زمان بیشتری سنجش مد نظر را انجام دهیم. محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی موثر هستند اما تقریبا خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند؛ عواملی نظیر قوانین و مقررات، میزان بارندگی، فرهنگ کاری در یک منطقه و ... که در کشورها و مناطق جغرافیایی گوناگون، در هر رشته کاری و نیز در طول زمان متفاوت اند. امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهم ترین راهبردهای توسعه اقتصادی در هر کشوری به شمار می رود و علاوه بر آن، هر چه محیط کسب و کار در یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر می شود و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصادی آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود. با این حال، بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب است که دستیابی به این مهم نیز نیازمند وجود فرایندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار در هر کشور است.

■ **اخلال دستگاه های دولتی و ضعف نظارتی**

هر چه محیط کسب و کار (محیط نهادی و اقتصادی) شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر است و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصادی آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه بیشتر می شود. براساس نتایج این پایش در زمستان ۱۳۹۶، وضعیت محیط کسب و کار در بخش خدمات در مقایسه با بخش های صنعت و کشاورزی مناسب تر ارزیابی شده است. در بین رشته فعالیت های اقتصادی، رشته فعالیت های: ۱. آب رسانی، مدیریت پسماند و فاضلاب ۲. عمده فروشی و خرده فروشی و تعمیر وسایل ۳. کشاورزی، جنگل داری و ماهی گیری، به ترتیب بدترین وضعیت و رشته فعالیت های ۱. آموزش ۲. سرگرمی و تفریحی ۳. مالی و بیمه، به ترتیب بهترین وضعیت کسب و کار را در مقایسه با رشته فعالیت های دیگر اقتصادی مشارکت کننده در این پایش، ارزیابی تشکل های اقتصادی، در مجموعه مطالعات فصلی پایش محیط کسب و کار، محیط اقتصادی شرایط بهتری نسبت به محیط نهادی دارد. در محیط اقتصادی به ترتیب محیط جغرافیایی و ساختار تولید یعنی صنایع و کشاورزی بهترین و پس از آن ها محیط اقتصاد کلان و در آخر محیط مالی دارای نامساعدترین شرایط در محیط کسب و کار اقتصاد ایران ارزیابی شده اند. در این مطالعه، مولفه های، "موانع اداری کسب و کار (ادارات و دستگاه های اجرایی مرتبط با کسب و کار)"، "بی ثباتی و غیرقابل پیش بینی بودن قیمت ها (مواد اولیه و محصولات)"، "بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار"، "بی تعهدی طرف های قرارداد (دولتی یا خصوصی) به ایفای تعهدات و وعده هایشان"، "برداشت های سلیقه ای و غیرقابل پیش بینی ماموران از قوانین و مقررات (برق، گاز، محیط زیست و تأمین اجتماعی)"، "ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران"، "مفاسد مالی و اداری در دستگاه های حکومتی"، "وجود انحصار و دادن امتیاز یا هرنوع رانت به یک یا تعدادی از رقبا در بازار"، "ضعف زیر ساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)"، "کمبود فناوری های مورد نیاز"، "رویه های سختگیرانه در ادارات کار و بیمه برای مدیریت نیروی انسانی"، "رقابت غیرمنصفانه شرکت ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار" به ترتیب نسبت به مولفه های دیگر در فصل قبل نامساعدتر ارزیابی شده اند. از سوی دیگر مولفه های "رویه های غیرمنصفانه و ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات"، "تولید و عرضه نسبتا آزاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار"، "عرضه کالاهای قاچاق و رقابت غیر منصفانه محصولات خارجی و داخلی در بازار ایران"، "قیمت گذاری و دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در بازار"، "تمایل شهروندان به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی"، "فقدان یا شفاف نبودن اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت های اقتصادی"، "کمبود نیروی کار ماهر" "کارگیزی عمومی و استقبال نیروی کار از تعطیلی روزهای کاری"، "استقبال نکردن همکاران و مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصولات"، "ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار"، "محدودیت دسترسی به سوخت" و "محدودیت دسترسی به برق" نسبت به فصل قبل یعنی پاییز تا حدودی بهبود یافته اند. این تغییرات در رتبه مولفه ها در حوزه نزول محیط کسب و کار یا ایجاد مانع برای کسب و کار حاکی از این است که دستگاه های دولتی در حوزه اقتصادی نیازمند تقویت مسیر و محیط هستند. البته نبود سازوکارهای نظارتی، رسیدگی نشدن به مسائل قضایی و نیز مفاسد اقتصادی خصوصی و دولتی همچنان ضعف بیشتری داشته اند. در صورتی که چاره ای اساسی برای ترمیم محیط سالم کسب و کار اندیشیده نشود، حتی با وجود رفع موانع اقتصادی، نمی توان شاهد ایجاد رونق و تولید بیشتر بود.

■ **زوج بی ثباتی قیمت ها و دشواری تامین مالی مخلّ تولید ملی!**

بر اساس ارزیابی مولفه های محیط کسب و کار در کل کشور نشانگر این است که وضعیت ایران در زمستان ۱۳۹۶، با عدد اندکی مناسب تر از ارزیابی پاییز بوده است. همچنین بررسی ها نشان می دهد محیط کسب و کار ایران از نظر فعالان کسب و کار در مقایسه با فصل مشابه سال قبل نیز کمی مساعدتر شده است. بر اساس نتایج حاصل از پایش ملی محیط کسب و کار ایران در زمستان ۱۳۹۶، رقم شاخص ملی به ۵/۸۰ رسیده که نسبت به زمستان ۱۳۹۵ بهبود یافته است. همچنین این ارزیابی بیانگر آن است که از نظر فعالان اقتصادی مشارکت کننده در این پایش، وضعیت نیمی از مولفه های موثر بر محیط کسب و کار ایران در زمستان ۱۳۹۶ تا حدودی مساعدتر شده است. در زمستان ۱۳۹۶ همانند فصل قبل، بی ثباتی و غیرقابل پیش بینی بودن قیمت ها (مواد اولیه و محصولات) به عنوان مهم ترین مانع کسب و کار شناخته شد، در صورتی که در ۳ سال گذشته همواره دریافت تسهیلات از بانک ها یا به طور کلی دشواری تامین مالی بزرگ ترین مانع تولید شناخته شده بود. اما باز هم به عنوان دومین مانع افزایش یا ثبات تولید دشواری تامین مالی از بانک ها قرار گرفته است. پس از آن نیز بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار، سومین مشکل اصلی و مانع کسب و کار را از آن خود کرد. همچنان با شباهت به گزارش های پیش از آن در سال اخیر "زیرساخت های تامین برق"، "دسترسی به سوخت گاز، گازوئیل و..." و "دسترسی به ارتباطات (تلفن همراه و اینترنت)" نیز مناسب ترین شاخصه های محیط کسب و کار کشور را تشکیل داده اند.

■ **بی ثباتی و بلاتکلیفی نهادهای مربوط!**

نتیجه بررسی انجام شده مطابق جدول ذیل نشانگر این است که بی ثباتی و غیرقابل پیش بینی بودن قیمت های مواد اولیه، بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار و دشواری تامین مالی از بانک ها همانند همیشه بزرگ ترین مشکلات کسب و کار استان را تشکیل می دهند. تغییرات افزایش این نشانگرها این است که ثبات مدیریتی در حوزه سیاست ورزی چه در حوزه وزارتخانه های متبوع و نیز ادارات استانی تاثیرات شگرفی بر موانع کسب و کار در اقتصاد بومی استان داشته اند. در بررسی استان های دیگر و ارزیابی محیط کسب و کار شاهد آن هستیم که بی ثباتی ها در حوزه قیمت و نیز سیاست های اقتصادی در زمره پنج مشکل اول کسب و کار اعلام شده است. این مسئله ضرورت توجه بیشتر نهادهای صنعتی و اقتصادی حکومتی به رسیدگی در حوزه های اخلال موارد دولتی در کسب و کار را دوچندان می کند. نبود شفافیت اولیه در بخش های مختلف اقتصادی و همچنین نبود سازوکار مناسب تولید به این معضل بزرگ منجر شده است. درواقع می توان گفت با تکرار این مسائل در فصول مختلف سال نشانی از تلاش برای بهبود در مسئولان مربوط وجود ندارد.

■ **خراسان رضوی ۵ رتبه بهبود!**

بر اساس یافته های این طرح در زمستان ۱۳۹۶، نتیجه ارزیابی تشکل های اقتصادی از ۲۸ مولفه محیط کسب و کار به تفکیک استان ها نشان می دهد استان های کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و خراسان شمالی به ترتیب دارای بدترین وضعیت محیط کسب و کار و استان های مازندران، قزوین و زنجان به ترتیب دارای بهترین وضعیت محیط کسب و کار نسبت به دیگر استان ها ارزیابی شده اند. استان خراسان رضوی در پایان زمستان ۹۶ رتبه ۱۴ محیط کسب و کار را کسب کرده است. در حالی که در ارزیابی سال گذشته همین فصل رتبه دوازدهم را به دست آورده بود. به این ترتیب در صورت استمرار این رتبه، شاخص های اقتصادی محیط کسب و کار استان روند نامناسبی داشته و البته واقعی تر شده است. با این وجود زمستان ۹۶ در بین زمستان های ۵ سال گذشته بین بدترین فصل کسب و کار استان خراسان رضوی بوده است.

■ **کنترل قیمت وظیفه اصلی بانک مرکزی**

وظایف گسترده ای با هدف رسیدن به رونق تولید، برقراری عدالت و توسعه اقتصادی بر عهده مسئولان بانک مرکزی ایران است که تنظیم و تثبیت ارزش کالاهای مختلف مانند سکه و ارز در بازارهای اقتصادی داخلی، کنترل نقدینگی و ارائه سیاست های کلی برای بانک های تجاری ایران از اصلی ترین این وظایف به شمار می رود. با این حال به نظر می رسد همت کافی برای تصمیم سازی های مختلف در این حوزه وجود نداشته یا تلاش های بی سرانجامی صورت گرفته است. در صورت چاره اندیشی های منطقی و مدبرانه می توان مانع از این بی ثباتی چه در حوزه سیاست ها و نیز قیمت شد. این مسئله بدون شک نیازمند تلاش تیم اقتصادی دولت به ویژه وزارت اقتصاد و بانک مرکزی است تا بتواند هر چه زودتر ثبات لازم به بدنه اقتصاد بی جان ما برگردد.

رتبه بندی عوامل ایجاد بازار کسب و کار نامساعد در استان

مولفه های مورد بررسی	زمستان ۹۶	پاییز ۹۶
بی ثباتی و غیرقابل پیش بینی بودن قیمت ها (مواد اولیه و محصولات)	۱	۱
بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار	۲	۳
دشواری تامین مالی از بانک ها	۳	۲
تولید و عرضه نسبتا آزاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار	۴	۸
رویه های غیرمنصفانه و ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات	۵	۴
بی تعهدی طرف های قرارداد (دولتی یا خصوصی) به ایفای تعهدات و وعده هایشان	۶	۱۱
موانع اداری کسب و کار (ادارات و دستگاه های اجرایی مرتبط با کسب و کار)	۷	۹
مفاسد مالی و اداری در دستگاه های حکومتی	۸	۷
وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبا در بازار	۹	۱۰
ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران	۱۰	۵
برداشت های سلیقه ای و غیرقابل پیش بینی ماموران از قوانین و مقررات (برق، گاز، محیط زیست، تأمین اجتماعی و...)	۱۱	۱۵
رقابت غیرمنصفانه شرکت ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار	۱۲	۱۲
رویه های سختگیرانه در ادارات کار و بیمه برای مدیریت نیروی انسانی	۱۳	۶
کمبود تقاضای موثر در بازار	۱۴	۱۸
فقدان یا شفاف نبودن اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی	۱۵	۱۴
عرضه کالاهای قاچاق و رقابت غیر منصفانه محصولات خارجی و داخلی در بازار ایران	۱۶	۱۳
کمبود فناوری های مورد نیاز	۱۷	۱۹
کارگیزی عمومی و استقبال نیروی کار از تعطیلی روزهای کاری	۱۸	۱۷
قیمت گذاری و دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در بازار	۱۹	۱۶
ضعف زیر ساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)	۲۰	۲۴
تمایل شهروندان به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی	۲۱	۲۱
کمبود نیروی کار ماهر	۲۲	۲۳
فقدان یا نقص ارتباطات پسینی و پیشینی و خوشه های تولید	۲۳	۲۰
ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار	۲۴	۲۲
استقبال نکردن همکاران و مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	۲۵	۲۵
محدودیت های دسترسی به ارتباطات (تلفن همراه و اینترنت)	۲۶	۲۶
محدودیت دسترسی به سوخت	۲۷	۲۷
محدودیت دسترسی به برق	۲۸	۲۸

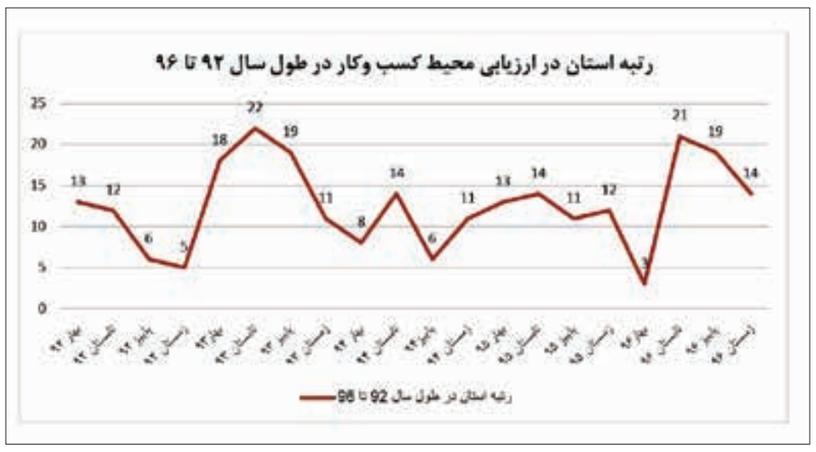

یادداشت

سینا واحدی
info@khorasannews.com

اثبات اقتصاد با ثبات اقتصادی!

میزان تولید ناخالص داخلی و نرخ رشد آن از مهم ترین شاخص های عملکردی اقتصاد کلان است و دستیابی به نرخ رشد اقتصادی بالا یکی از اهداف مهم هر نظام اقتصادی به شمار می رود.

مرور ادبیات مربوط به رشد اقتصادی حاکی از آن است که یکی از مهم ترین عوامل موثر بر رشد اقتصادی، ثبات اقتصاد است به گونه ای که امروزه اقتصاددانان پذیرفته اند که ثبات اقتصادی شرط لازم برای رشد اقتصادی بالا و مستمر است.

بی ثباتی اقتصاد موجب بی اطمینانی فعالان اقتصادی درباره تحولات آینده خواهد شد و در نتیجه آن فعالان اقتصادی نمی توانند چشم انداز روشن و شفافی از آینده ترسیم کنند. این امر به ویژه بر سرمایه گذاری تاثیر منفی خواهد گذاشت. از این رو، ثبات اقتصاد از طریق کاهش قابل توجه نااطمینانی و پیشبرد برنامه ریزی بلندمدت کمک بسیاری به رشد واقعی اقتصاد می کند. ثبات اقتصاد پس انداز ملی و سرمایه گذاری خصوصی را افزایش داده و با تقویت رقابت پذیری صادرات تراز پرداخت ها را بهبود می بخشد.

بررسی های بانک جهانی در گزارش سالانه خود درباره علل رشد سریع کشورهای جنوب شرق آسیا بیانگر این موضوع بوده است که ثبات اقتصاد در این کشورها عامل کلیدی در دستیابی به نرخ های بالای انباشت سرمایه، تخصیص بهینه منابع و رشد سریع بهره وری بوده است. این کشورها زمانی می توانند به نرخ های بالای رشد اقتصادی دست یابند که نرخ تورم در سطح ارقام یک رقمی و پایین باشد، بودجه دولت به خوبی مدیریت شود و تراز پرداخت ها نیز با کسری چندانی مواجه نباشد.

نرخ تورم را می توان به عنوان مهم ترین شاخص بی ثباتی سیاست های اقتصادی قلمداد کرد. نرخ تورم بالا و نوسان های آن هزینه های بسیاری را بر اقتصاد کشور تحمیل می کند، به ویژه این که در نرخ های تورم بالاتر نوسان های نرخ تورم نیز بیشتر می شود.

از مهم ترین هزینه های تورم بالا و بی ثبات می توان به کاهش نرخ رشد اقتصادی و به تبع آن کاهش سطح رفاه عمومی از یک سو و تغییر توزیع درآمد، ثروت و رفاه به زیان اقشار کم درآمد جامعه از سوی دیگر اشاره کرد. تورم بالا و بی ثبات موجب اخلال در شناسایی قیمت های نسبی توسط فعالان اقتصادی می شود؛ چرا که در فرایند تورمی، قیمت تمام کالاها به یک نسبت افزایش نمی یابد، در نتیجه فعالان اقتصادی نمی توانند تغییرات قیمت های نسبی را از تغییرات سطح عمومی قیمت ها به خوبی تفکیک کنند. این اخلال در شناسایی قیمت های نسبی موجب کاهش قدرت علامت دهی قیمت ها و اخلال در تخصیص بهینه منابع می گردد.

البته هر چه نوسان های نرخ تورم بیشتر باشد این اخلال در سیستم قیمت ها نیز تشدید می گردد. تورم بالا و بی ثبات موجب نااطمینانی فعالان اقتصادی درباره تحولات آینده خواهد شد و فعالان اقتصادی نمی توانند چشم انداز روشن و شفافی از آینده ترسیم نمایند. این امر به ویژه بر سرمایه گذاری تاثیر بسیار منفی خواهد گذاشت. ایجاد و حفظ یک محیط باثبات اقتصاد مستلزم تغییرات اساسی در ساختار مالی دولت و برقراری اصل مهم انضباط مالی است. در این زمینه مدیریت و سیاست های اقتصاد در چگونگی واکنش راجع به شوک های داخلی و خارجی نقش تعیین کننده ای دارند.

از سوی دیگر نظام پولی و بانکی به دلیل نقش تعیین کننده سیاست های پولی و اعتباری در جریان تولید و درآمد ملی یکی از مهم ترین ابزارهای دخالت دولت در امور اقتصادی محسوب می شود. به گونه ای که ابزار پولی و بانکی در کنار ابزارهای بودجه ای قدرت اقتصادی مهمی در اختیار دولت قرار می دهد و می تواند زندگی اقتصادی جامعه را تحت تاثیر قرار دهد و با افزایش ثبات اقتصاد کلان الزامات رشد و توسعه اقتصادی را ایجاد کند. به این معنی که، نظام بانکی می تواند با اتخاذ سیاست های مناسب و هماهنگ با اهداف کلان اقتصادی و به کار بردن ابزارهای کنترلی دقیق و کارا نقدینگی را به سمت فعالیت های مولد اقتصادی هدایت کند و با افزایش ثبات اقتصادی زمینه را برای شکل گیری روند سرمایه گذاری، اشتغال و تولید فراهم آورد.

جدول متوسط [شماره ۷۱۵۸]

طراح جدول: امید موسوی

افقی: ۱- مگر- ملاقات- سیم خارجی- بی رحم ۲- قافله سالار- دندان های انتهایی دهان- رنگ- لباس بانوان هندی ۳- از اشکال هندسی- مخترع تلفن- قلم موی درشت- نمونه خروار- دوبین ۴- برج داستانی- حمار- ستون بدن- صریح- گیاهی با ریشه خوراکی و طعم تند- بوی رطوبت ۵- محصول آتش- فرکانس- متاع- نظر ۶- پرهیز- ماه کامل- برجستگی لاستیک- عدد مجهول- نهر ۷- یازدهمین سوره قرآن کریم- برابر- یاری- پسندیده ۸- گریز- جاده- علامت جمع فارسی- ریشه- از حروف ندا- جهت ۹- دست نخورده- حاشیه- آتش- صدای کلفت- گُلی ۱۰- صدمه- فن- متانت- از سازهای زهی ۱۱- جاودان- گیتی- امتحان ورودی- اسلحه کمری

عمودی: ۱- ماه آخر- پارچه سفید معروف ۲- نت ششم- بیرق- شکسته ۳- ابزار درودگر- ظرف روغن- چرک ۴- تیز- زادگاه ابراهیم- چاره ۵- تور- عقاب سیاه ۶- پول ژاپن- بد نیست- بخشش ۷- ریزه های فلز- کشور هفتاد و دو ملت ۸- خوردن- پارچه نفیس ابریشمی- رود اروپا ۹- تکرار حرف- اثر ماتیسن- دیدنی ارتش ۱۰- سرزمین بلقیس- واحد سطح- صدا ۱۱- هوش- اریب- الکتریسیته ۱۲- منزل- لحظه- دربست کارخانه ۱۳- پهلوان- سخن- پایتخت سوئیس ۱۴- ایتالیای سابق- پیکر ۱۵- تراوش- دیوار گلی- کجاست؟ ۱۶- شکننده- افسانه ۱۷- دور دهان- یک آذری- پَس ۱۸- بیماری جرب- فرومایه- سرد ۱۹- داخل- بدذات قصه ها- کم عقل ۲۰- سخنان بیهوده- ناپسندی

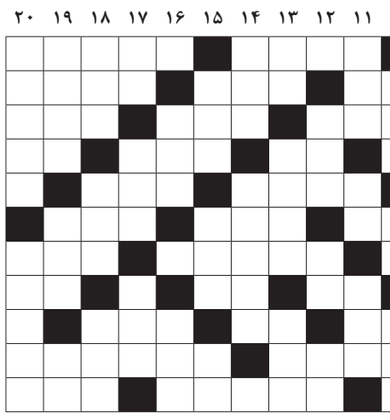

حل جدول شماره ۷۱۵۷

جدول سخت [شماره ۳۶۸]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱- از ساخته های سینمایی آلفرد هیچکاک- برگزیده از هر چیز- مدافع موکل- بسیار، زیاد ۲- بستنی چوبی- خواهر اسفندیار در شاهنامه- چهلمین سوره قرآن- روستای کاشان ۳- کنایه از فایده نبرده، ضرر چیزی را دیدن است ۴- نوشیدنی حرام- صفت باد- قلزم- اقامتگاه مسافر ۵- بعد از هیدروژن، فراوان ترین عنصر در جهان است- یاری رساننده به آسیب دیدگان- دستمزد- قیمت بازاری ۶- طفیلی- از صور فلکی نیمکره جنوبی آسمان- امت ها- انتظار و چشمداشت ۷- هشتمین ماه سریانی- حفه و نیرنگ- هر موجود زنده- شادمانی و نشاط ۸- قیمت- پدیدآمدن- عطا کردن- فرمانده ۹- از پربیننده ترین انیمیشن های تاریخ سینما ساخته دیوید هند ۱۰- برداشتن غیرقانونی اموال دولتی- سومین حرف الفبای یونانی- قهرمان تروا- فلزی برای گالوانیزه کردن آهن ۱۱- شیرینی میوه ای- پیوسته تکرار شدن- نوعی کاردنوک تیز- نام دیگر جنگ خندق.

عمودی: ۱- پاورقی- چند بیت ۲- افزون- خواهش و تمنا- کتف ۳- معاشر- مقابل رویه لباس ۴- رمان مشهور اتل لیلیان وینیچ ایرلندی- آپارتمان انگلیسی ۵- خواهش های نفسانی- دانه خوراکی غنی از پروتئین ۶- خوردنی صبحانه- گوشت بازوی چارپایان ۷- هر طبقه از دیوار گلی- چپاول شده ۸- عبث- قدر زر می داند ۹- از مناصب خطیر کشوری- فانوس دریایی ۱۰- شهر قصه های هزار و یک شب- خوابیده ۱۱- قطعه موسیقی- یاری دهندگان ۱۲- شرط دوستی- مجموع رفتارهای متقابل ۱۳- اسب حنایی رنگ- ناهمخوانی ۱۴- برتر از دیگران- نهیب ۱۵- روستای ییلاقی مازندران- ورزش یخ و چمن ۱۶- گرمابخش فصل سرما- سرور و آقا ۱۷- نوعی مدار الکترونیکی- پرورش ۱۸- شهری در هلند- با محبت ۱۹- نوعی زیبایی پنهان در برخی افراد- گشت و گذار- پرچم ۲۰- بستر- آراستن نوشته با آب طلا.
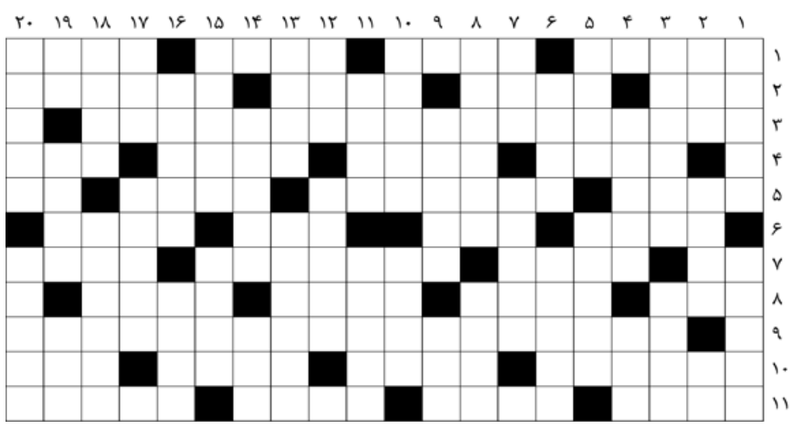
حل جدول شماره ۳۶۷